ANUL IV.—No. 1036. EDIŢIA A DOUA MARŢI 17 DECEMBRIE 1891

Adevĕrul

Să te fereştĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureştĭ 16 Decembrie 1891

NE-A EŞIT DREPTATEA

Mişcarea electorală a început; toate ziarele liberale, sincer-liberale, radicale şi socialiste aŭ ajuns la convingerea că autorul relelor de carĭ suferă această Ţară, este Regele.

Am avea dar tot dreptul de a a ne mândri de priveliştea pe care o înfăţişează toată presa independentă în acest moment, căcĭ de la apariţiunea *Adevĕruluĭ* pe arena publicităţeĭ, n'am şovăit o singură zi în susţinerea acesteĭ teze.

In adevĕr, nimic nu este maĭ primejdios şi maĭ rĕŭ făcĕtor pentru un popor şi maĭ ales pentru un popor tînĕr, de cât falsificarea instituţiunilor.

Dar rĕul este şi maĭ mare când capul Statuluĭ intervine de a dreptul în luptele politice prin favoriţiĭ sĕĭ, când el voeşte a impune Ţăreĭ regimul personal sub masca instituţiunilor parlamentare.

Atuncĭ capul Statuluĭ părăseşte poziţiunea sa iresponsabilă, se coboară în arena politiceĭ militante, şi, prin aceasta, se espune a fi combătut, atacat şi resturnat chiar ca un simplu şef de guvern.

De maĭ bine de treĭ anĭ am arătat fără preget că Regele Carol face politică personală, că El întrebuinţează prerogativele şi înrîurirea Coroaneĭ în folosul coteriilor care îl înconjoară, că un atare sistem este corupĕtor şi periculos căcĭ are de bază iresponsabilitatea guvernanţilor sub scutul Tronuluĭ.

Am dovedit că Regele fiind tot-d'a-una solidar cu ministerul sĕŭ şi tainicul şef al coterieĭ guvernante, nu maĭ poate exista respundere ministerială, responsabilitatea Coroaneĭ acoperind actele cele maĭ brutale, cele maĭ autoritare ale guvernelor şi asigurându-le impunitatea.

Ne-am ridicat cu tărie contra acestuĭ sistem şi am zis că dînsul reprezintă o curcitură de absolutism fără francheţă şi de constituţionalizm făţarnic, guvernul personal fără respundere, un fel de lovitură de stat îmbrăcată în forme constituţionale.

Toate partidele vechĭ s'aŭ năpustit pe rînd asupra noastră, combătându-ne, insultându-ne, încercându-se a ne ridiculiza.

Chiar nuanţele cele maĭ înainte aŭ căutat să pună atitudinea noastră în suspiciune, atribuindu-ne scopurĭ ascunse, preferenţe în favoarea unor Puterĭ streine, ambiţiunĭ personale, etc.

La câte atacurĭ, la câte clevetirĭ n'am fost expuşĭ?

Credincioşĭ ideilor noastre şi causeĭ sfinte pe care o apărăm, am rĕspuns prin discuţiune la uceĭ carĭ ne-aŭ atacat, prin dispreţ la aceĭ carĭ ne calomniaŭ.

Marele principŭ al *neatărnăreĭ neamuluĭ românesc de jugul streîn sub orĭ-ce formă el s'ar înfăţişa*, a fost călăuza noastră.

Anti-dinasticismul nostru n'a fost dar o speculaţiune politică a momentuluĭ, căcĭ dacă ar fi fost aşa, am fi dispărut ca tot ce să razămă pe o agitare artificială a opiniuneĭ publice.

In fine ne-a eşit dreptatea.

Opiniunea publică, toată suflarea neatîrnată a Ţăreĭ a sfîrşit prin a înţelege că Constituţiunea şi principiile eĭ nu sunt în ochiĭ Regeluĭ de cât un simulacru menit a ascunde regimul personal.

Opoziţiunea de toate nuanţele este astă-zĭ unanimă pentru a nu se maĭ adresa numaĭ la miniştriĭ; a trece peste capul lor şi îndreptează atacurile sale contra Capuluĭ Statuluĭ.

A cuĭ e vina? De sigur nu a oposiţiuneĭ. Ea exerciteazâ un drept, îşĭ îndeplineşte chiar o datorie; când vede că calea legală nu'ĭ este deschisă de cât în formă, dar îĭ este închisă în realitate prin regimul personal şi falşificarea instituţiunilor, e firesc ca dînsa să se serve de mijloace anormale şi să arunce respunderea asupra Regeluĭ.

Sub Carol I nu poate exista o opoziţiune leală către Tron, căcĭ Suveranul nu este leal către Ţară nicĭ către instituţiunile eĭ.

Să nu ne amăgim dar cu cuvinte!

Or cât se vor zvârcoli politicianiĭ din opoziţiune pentru a găsi o formulă care să le permiţă a ataca pe Rege fără a trece de anti-dinasticĭ, Ţara va şti să aleagă adevĕrul; ea ştie că duşmanul de combătut este Regele Carol I.

Este însă o deosebire între atitudinea actuală a opoziţiuneĭ şi a noastră.

Această deosebire este:

Că noĭ am fost şi suntem antidinasticĭ de principŭ şi prin urmare dezinteresaţĭ, pe când opoziţiunea n'a ajunsa a ataca Palatul de cât în ziua când n'a avut încotro.

Nu noĭ am operat o evoluţiune spre politicianiĭ opozanţĭ, ci eĭ aŭ fost siliţĭ de împrejurărĭ a evolua spre ideile noastre.

In faţa uneĭ asemenea izbânzĭ morale, avem dreptul de a fi mândri, orĭ care ar fi rezultatul lupteĭ electorale.

Atârnă de bărbăţia alegătorilor de a da o formă concretă acesteĭ izbânzĭ, trimiţênd pe reprezentanţiĭ noştri în Parlament.

In orĭ ce caz, astă-zĭ ştim deja cu siguranţă că:

Ideia pentru care am luptat, luptăm şi vom lupta fără preget, a făcut un pas uriaş.

Dunăreanul.

TELEGRAME

PARIS, 15 Decembre.— Senatul a discutat proiectul de prorogare a tractatelor de comerţ. D. Griffe susţine că guvernul nu poate să negocieze dedesuptul tarifuluĭ minimum. El imputâ guvernuluĭ că plăteşte foarte scump amiciţile ce caută maĭ cu seamă pe acea a Spaniĭ.

D. Ribot protestează; el zice că guvernul nu poate să rupă în mod brusc cu naţiunile amice, vrea să păstreze libertatea sa, fără ca cu toate acestea să uite respectul datorat parlamentuluĭ.

Proiectul s'a adoptat.

Senatul a adoptat proiectul în privinţa aprovizionăriĭ locurilor întărite pentru populaţia civilă în caz de rezbel. D. de Freycinet a susţinut proiectul arătând că mĕsura ar putea să devie necesară.

După cererea guvernuluĭ, Senatul va începe Marţĭ discuţia bugetuluĭ; cu toate astea se crede că bugetul nu va fi adoptat înainte de Decembre. Guvernul va cere atuncĭ Senatuluĭ să continue şedinţele până la votarea definitivă a bugetuluĭ şi a taxelor de vamă.

PARIS, 15 Decembre.—Camera ne ţinênd azĭ şedinţă, interpelarea asupra afacereĭ Chadourne s'a amânat pe lunĭ.

VIENA, 15 Decembre. — Ziarele află din Roma că D. Rosmann noul ambasador al Italieĭ lă Constantinopol a plecat să ocupe postul sĕŭ, se asigură că el se va opri la Sofia pentru a se întreţine cu D. Stambuloff.

Vînat regal

Citim în *Lupta* de Sâmbătă:

Cu trenul accelerat de azĭ, a sosit din Moldova un vagon aproape plin cu vînat (capre negre, epurĭ, etc.) pentru Rege.

O enormitate!

Regele a trimes îndată D-luĭ Goluchowsky două capre. Acest sacrificiŭ dovedeşte marele preţ ce pune Regele pe amiciţia protectoare a ministruluĭ austro-maghiar.

Sperăm şi noĭ simpliĭ muritorĭ să mâncăm din vînatul regal, nu însă la Palat saŭ la D. Goluchowsky, ci prin toate restaurantele cărora şeful Statuluĭ vinde cu preţurĭ destul de sărate vînatul care nu'l costă nimic.

Belgia şi Zollvereinul

BRUXELLES, 15 Decembre.—Ministrul de finanţe D. Bernaert a primit erĭ pe delegaţiĭ *Uniuneĭ sindicale* carĭ i-aŭ presentat observaţiunile lor în vederea modificărilor de introdus în tractatul de comerţ cu Germania.

Uniunea sindicală cere ca taxa specifică să fie substituită taxeĭ ad. valorem asupra ţesăturilor de bumbac, ca taxele asupra acestor ţesăturĭ, când este vorba de mărfurĭ brute, să fie suprimate saŭ cel puţin reduse, pentru mărfurile fine trebue să fie sporite după gradul de perfecţiune.

Constituţiune!!

Primim din partea unuĭ liberal cunoscut următorul articol, pe care'l publicăm deşi autorul sĕŭ nu s'a putut lepădı încă de unele prejudecăţĭ monarhice. Sperăm că încurajarea ce-ĭ dăm îl va îndrepta cu totul şi în scurt timp pe calea. . . . *Adevĕruluĭ.*

Constituţiune!!... Vorbă deşartă în ziua de azĭ, căcĭ nimenĭ nu maĭ are un dram de respect pentru pravila ţĕreĭ.

'Mĭ aduc aminte, acum câţĭ va anĭ, în revista umoristică a rĕposatuluĭ N. Orăşanu, *Ghimpele*, cum se arăta prin un desemn, pe care fără îndoială ceĭ maĭ mulţĭ îl credeaŭ necuviincios, usagiul cam nepotrivit pe care M. S. Regele îl făcea cu foile Constituţiuneĭ.

Faţă cu situaţiunea de azĭ, faţă cu purtarea foarte puţin constituţională a M. S. Regeluĭ, nu ne putem opri de a ne pune întrebarea: Suntem o ţară constituţională, saŭ nu? Dacă suntnm, atuncĭ, de ce nu se observă Constituţiunea? De ce regele administrează? Dacă nu suntem constituţionalĭ, atuncĭ, de ce maĭ avem Constituţiunea? Ca să facem usagiul pe care 'l face M. S.?

De ce ar face-o această întrebuinţare M. S. care 'n faţa Legeĭ, e cu atât maĭ mult înpovărat, cu cât e şeful Statuluĭ, (şi ca să vorbim în un limbagiŭ maĭ potrivit, şi *părintele naţiuneĭ*) şi de ce să nu facă aceaşĭ întrebuinţare, orĭ ce simplu cetăţean? Am ruga pe M. S. saŭ pe sfetniciĭ sĕĭ, să ne respundă la această simplă întrebare.

In un timp aşa de scurt, s'aŭ făcut acte maĭ mult de cât arbitrare. Acte, carĭ nu aŭ fost, nu sunt şi nicĭ nu vor fi vre-o dată ale unuĭ rege democratic.— Sfântul Ţar, care are în mână viaţa atâtor milioane de nenorociţĭ, tot nu ar îndrăzni să facă un asemenea act arbitrat, fără să se gândească că rezbunarea celor asupriţĭ poate să'l atingă.

La noĭ însă, M. S. nu numaĭ că a nesocotit voinţa ţăreĭ, care-ĭ trimisese sfetnicĭ în adunările naţionale, care să-ĭ înlesnească sarcina de a guverna ţara, dar a împins autoritatea regală până în a dispreţui puterile acestor adunărĭ.

Să nu uite M. S. că aceste adunărĭ, sub un şef maĭ capabil ca D-l L. Catargiu, ar putea să'ĭ ceară socoteală, despre întrebuinţarea pe care M. S. o face de pravila ţăreĭ.

— Oare nu'şĭ aduce aminte Regele, de cea ce poate face curentul popular, când acest curent s'ar sătura de un domn care nu'ĭ respectă condiţiunile? Ludovic XVI nenorocitul rege al Franciei este un exemplu, care nu a avut încă timpul de a fi uitat, căcĭ, e încă prea recent.

La început *prorogarea*; apoĭ *disolvarea* corpurilor legiuitoare, aŭ făcut să nască în ţară un curent general de nemulţumire, care cu spaimă se întreabă: Avem noĭ o Constituţie? Avem noĭ un guvern democratic saŭ despotic? Să creadă M. S. că ţara 'şĭ va da opinia sa, între judecata abusivă a tronuluĭ şi între credinţa unanimă a ţăreĭ. M. S. a voit să facă uz de autoritate constituţională, însă a depăşit-o! Ţara 'ĭ va respunde cum trebue la viitoarele alegerĭ.

Un liberal

LIGA VAMALA

II

Care dintre statele care alcătuesc noua ligă trage cel maĭ mare câştig din tratatele comerciale ce în acest moment sunt obiectul discuţiilor în patru parlamente? Iată o întrebare la care numaĭ viitorul va putea rĕspunde precis. Este o prea mare şi radicală schimbare de lucrurĭ pentru ca de pe acum să fie cine-va în stare de a prevedea toate urmările şi influenţa susziselor convenţiunĭ asupra desvoltăreĭ viitoare economice a fie-căruia dintre statele aliate, din punctul de vedere agricol şi industrial. Totul se învârteşte în jurul acestor două din urmă puncte deopotrivă de importante pentru rezistenţa unuĭ popor.

Ascultând desbaterile din parlamentul vienez, cetind articolele pline de venin ale Junkerilor prin excelenţă grupaţĭ în jurul ziaruluĭ *Kreuz-Zeitung* şi acele coprinse în *Hamburger Nachrichten*, organul fostuluĭ cancelar de fier, eştĭ înclinat a crede că Germania şi-a sacrificat agricultura şi Austria industria sa în profitul orĭ şi ce simplu al Ungarieĭ. Ascultând pe de altă parte părerile Ruşilor şi ale Francezilor eştĭ înclinat a crede că Germania şi-a asigurat preponderenţa în Europa, pe tot timpul durateĭ tratatelor. Ba *Temps* din Paris vorbeşte de un al doilea Sedan pentru Franţa, de un Sedan economic.

Care din aceste două părerĭ e adevĕrată, saŭ maĭ adevĕrată? Că fie-care dintre Statele contractante a căutat să tragă spuza pe turta sa şi să rĕmâie şi cu slănina în pod şi cu paralele în pungă, aceasta de la sine se'nţelege.

Sacrificat'a oare Germania agricultura sa? Sacrificat'a oare Austria industria sa?

Este un ce elementar că nu poţĭ sacrifica ceea ce n'aĭ.

Germania n'a putut să'şĭ sacrifice agricultura, de vreme ce ea este o ţară importatoare şi nu exportatoare de bucate. Ni se va zice că Germania cu cele 32 şi jum. milioane de hectare de pămînt arabil ar fi în stare să'şĭ îndestuleze necesităţile sale fără de a maĭ importa cereale din Ungaria, Rusia, America. Aceasta e adevĕrat. De cât mariĭ proprietarĭ, carĭ nicĭ odată şi nicĭ într'o ţară n'aŭ avut în vedere interesul comun; carĭ ţipă astă-zĭ pe toate tonurile că noile tratate ce nu suprimă ci reduc numaĭ taxele de import pe cereale de la 5 la 3 şi jum. mărcĭ, sunt ruina ţĕranuluĭ, aceştĭ marĭ proprietarĭ nu cultivaŭ pe întinsele lor proprietăţĭ bucate într'o cantitate care să îndestuleze cerinţele consumatorilor germanĭ, ci plante industriale, care eraŭ şi sunt maĭ rentabile, fiind-că, după cum se ştie Germania este o ţară eminamente industrială.

Punctul de vedere al marilor agrarĭ era şi este încă următorul: Dacă vor cultiva bucate într'o cantitate ca Germania să aibă pâine de ajuns, se naşte şi primejdia unuĭ prisos în producţiune, pentru care vor fi nevoiţĭ a căuta un debuşeŭ de export. In acest caz preţul cerealelor germane va depinde de piaţa internaţională, ceea ce — natural — nu poate conveni Junkerilor, carĭ, asiguraţĭ contra concurenţeĭ streine prin taxele prohibitive bismarckiane, vor singurĭ să stabilească preţurile în interiorul ţĕreĭ după placul lor, maĭ bine zis după nemĕsurata lor lăcomie de câştig.

Că în principiŭ, aceasta a dat naştere uneĭ marĭ scumpete în Germania care irită şi indispune din ce în ce maĭ mult spiritul public, ce le pasă conţilor *Kanitz, Mirbach* şi *Kardorff*, patrioţilor cu chestia socială tot-d'a-una în gură, dar carĭ prin faptele şi atitudinea lor în tot nu fac de cât să înăsprească lupta de clase, lupta contra capitaluluĭ modern?

E caracteristic a vedea pe aceştĭ Junkerĭ în frunte cu marele Junker de la Friedrichsruhe impunându-se Reichstaguluĭ ca reprezentanţĭ aĭ ţăranilor, ca apărătorĭ aĭ miceĭ proprietăţĭ, eĭ, carĭ n'aŭ făcut nimic pentru menţinerea eĭ, care nu fac alt-ceva de cât o ruinează zilnic spre a se arunca apoĭ asupră-le ca nişte lupĭ flămânzĭ şi turbaţĭ, a le rĕscumpĕra pe preţ de nimic şi a le incorpora întinselor lor proprietăţĭ!

După toate acestea se va putea judeca frazele lor despre un tribut ce l'ar plăti prin noile tratate Germania Austro-Ungarieĭ. Vom maĭ reveni asupra acesteĭ teme şi într'unul din numerile viitoare citând şi un prea important articol *Anbaupolitik und Nahrungsmittel*, al unuĭ însemnat economist *conservator*, Dr. Rudolf Meyer. Ne va fi uşor de a dovedi că nicĭ aserţiunea partideĭ agrare care face Bursa responsabilă pentru scumpetea din Germania, nu e întemeiată.

Pentru azĭ voim să terminăm cu câte-va cuvinte despre tributul ce Austro-Ungaria l'ar plăti Germanieĭ pe tărîmul industrial.

Spre a dovedi că industria imperiuluĭ dualist n'are ce căuta în Germania, că industria austriacă n'ar putea să existe dacă ar fi osîndită să exporteze principalminte într'acolo, n'avem nevoe, credem, să maĭ pierdem un cuvênt, lucrul acesta fiind destul de bine cunoscut, la noĭ, în Germania şi în Austria chiar.

Debuşeul acesteĭ din urmă este Orientul şi peninsula balcanică. Concesiile făcute pe de altă parte

sunt reciproce și se află în strînsă legătură.

Germania, fiind condamnată a importa produse agricole și nu industriale, n'a putut să facă concesiunĭ de cât p'acest teren, lucru de care—e adevĕrat—profită Ungaria. Dar această concesiune făcută imperiuluĭ dualist trebuia compensată. Pe ce teren economic însă e în stare Austro-Ungaria să despăgubească pe Germania? Negreșit numaĭ pe terenul industrial. Trebuia prin urmare să 'șĭ deschiză granițele sale pentru fabricele germane. Ne făcĕnd această concesiune, Germania n'ar fi fost în stare a face pe acea agricolă.

La prima vedere se pare decĭ într'adevĕr că Austria plătește un tribut, căcĭ nu Austria ci Ungaria profită de concesia germană. Concesia industrială a Austrieĭ pare a remânea necompensată. Nu este însă așa. Prin noile tratate Austro-Ungaria este pusă în pozițiune de a face țĕrilor agricole din Orient și Balcanĭ concesiunĭ pe acest teren spre a obținea concesiunĭ pe tĕrîmul industrial, *lucru de care depinde industria austriacă*. Capra cu varza dualismuluĭ e împăcată. Ungaria *face concesiunĭ* în Orient și *se folosește* de concesia Germanieĭ; Austria face concesiunĭ Germanieĭ și *se va folosi* în Orient. Deja aŭ început, saŭ vor începe în curînd tratările cu Serbia. Și noĭ vom fi probabil invitațĭ la intra în liga vamală. De o cam dată însă ahtiata industrie austriacă trebuie să se mulțumească cu vorba Românuluĭ: *Pofta în cuĭ!*

Cer-Negură.

Opinia Preseĭ

Presa opozițiοnistă unită, bine înțeles, continuă să atace pe Rege și condamnă în unanimitate chipul cum a uzat acuma în urmă, de prerogativa constituțională de a disolva Corpurile legiuitoare.

*

Românul se declară monarhic și dinastic, cu toate acestea e silit să recunoască cum că Regele Carol a pornit pe calea guvernelor personale.

Ziarul întemeiat de marele democrat C. A. Rosetti găsește că acordarea disolvăreĭ reacționaruluĭ L. Catargiu, este un pericol pentru instituțiunile noastre. Spune că partidul liberal trebue să fie unit în viitoarele alegerĭ, ca să nu se piarză ceea ce s'a câștigat în urma unor lupte de o jumĕtate de secol.

*

Lupta cere restrîngerea prerogativelor Regeluĭ ca să fie pus în neputință de a maĭ face acte periculoase țĕreĭ.

In lupta electorală întreaga opoziție ar trebui să înscrie pe drapelul eĭ: restrîngerea prerogativelor regale.

*

Voința Națională rĕspunde celor ce acuză pe liberalĭ pentru limbagiul pe care îl țin față cu Tronul.

In patru anĭ neîmplinițĭ, spune ziarul liberal, s'a dat conservatorilor treĭ disolvărĭ și li s'a îngăduit formațiunea a opt ministere. Și nicĭ o idee extra-ordinară nu a justificat ultimul decret extra-ordinar, neconstituțional și periculos. Ce trebuia să spunem noĭ Regeluĭ? Că M. Sa a satisfăcut opinia publică? Dar opinia publică a considerat prorogarea ca un tîrg de conștiințe. Ce trebuia să spunem Regeluĭ? Că decretul sĕŭ este constituțional? Dar nu există om politic, care să nu crează că Suveranul a fost surprins și împins dincolo de limitele prerogativelor sale.

*

Voința Prahoveĭ ține un limbagiŭ foarte aspru, dar foarte franc.

„... avem un adevĕrat despotism, cu toate apucăturile luĭ infame," spune ziarul Ploeștean.

„... Regele, care 'șĭ a compus un cabinet de încredere, vrea cu sila să'l impue națiuneĭ și când națiunea rezistă, M. S. recurge la un act despotic, la o violență, dând afară din casa eĭ legitimă pe acea reprezentație a națiuneĭ, care nu se pleacă înaintea voințeĭ Suveranuluĭ.

„Iată situația:

„După o practică de 25 de anĭ de regim constituțional M. S. inaugurează o nouă fasă de guvernămînt, care în orĭ-ce țară se chiamă despotism.

„Regele Carol I e gelos, se vede, de domnia Țaruluĭ, orĭ a Sultanuluĭ și voiește să fie un companion al acestor doĭ monarhĭ, carĭ sunt o rușine în acest secol, în care s'a consacrat dreptul suveran pentru o națiune de a se guverna singură.

„Orĭ poate că M. S. în voiajul recent ce a făcut la Berlin, a luat ce-va lecțiunĭ de autoritarism de la monarhul Germanieĭ. Și dacă I-a venit M. Sale asemenea gusturĭ, apoĭ națiunea care la 1866, șĭ-a ales un *Domn*, iar nu un *despot*, e în tot dreptul să spue M. Sale cu tot respectul cuvenit: „Intoarce-te, Sire, pe calea cea dreaptă și sigură, căcĭ .... drumul pe care aĭ apucat e periculos!"

„Da! Națiunea, care e Suveranul Suveranuluĭ, poate ține acest limbagiŭ *Aceluia*, care e un simplu custode al destinelor eĭ și când vocea națiuneĭ e înăbușită, atuncĭ poporul e liber să facă *ceia ce'ĭ maĭ remâne de făcut*, pentru a se scăpa de despotism."

Accidentul de la Șerbeștĭ

Bătăneștĭ 13 Decembre 1891

Primim următoarea scrisoare:

Stimabile Domnule Director,

Prin presentul îmĭ permit a vĕ relata accidentul ivit între stațiunea *Serbeștĭ* și *Barboșĭ* în dimineața zileĭ de 19 st n. Decembre, accident ce era să coste viața unuĭ numĕr destul de însemnat de pasagerĭ și iată cum:

Plecând din Tecuciŭ în urma unuĭ tren de marfă ce venea de la Vasluĭ, în stațiunea Șerbeștĭ ne am oprit fiind-că trenul de marfă 324 nu a ajuns în Barboșĭ, după un timp de aproape o oră ne-a dat drumul, timpul foarte rĕŭ, viscol, vînt mare, când la o distanță de 3 kilometre de Barboșĭ trenul mixt în care ne aflam pasagerĭ și care purta numĕrul 60, a izbit în trenul de marfă oprit pe linie din cauza că terminase apa, și mașina acestuĭ tren ne maĭ putênd duce trenul, se duse la Barboșĭ să ia apă. Izbitura a fost foarte violentă. Coșul și peptul mașineĭ ce ducea trenul de pasagerĭ 60 era sfărîmat și intrase peste 3 vagoane care eraŭ 2 cu scîndurĭ încărcate și cu ceriale și care le-a făcut bucățĭ, aceste era vagoanele de la urma trenuluĭ rĕmas pe linie, 2 pasagerĭ care dormea s'a lovit ușor la cap căzând dupe canapele din clasa a II-a unde mĕ aflam și eŭ, o Doamnă s'a lovit la piept, și câțĭ-va de la a treia clasă s'a lovit iarășĭ, uniĭ la cap alțiĭ la piept. Conductorul poștal și-a spart capul unde este grav rănit, se numește *Stefănescu*; s'a maĭ rănit un frânar de la trenul de persoane 60.

Cât am stat în Galațĭ la o afacere la Curtea de Apel am căutat să aflu cauza, și am constatat că accidentul nu putea avea loc dacă felinarele de la urma trenuluĭ de marfă ar fi fost aprinse, lumina roșie atrăgea atențiunea mecanicluĭ de la trenul mixt 60 și se oprea, frînariĭ toțĭ de la trenul de marfă dupe ce aŭ fost bătuțĭ de însușĭ inspectorul din Galațĭ, fără a'ĭ judeca, sunt astă-zĭ dațĭ afară din serviciŭ, lăsațĭ în mijlocul ierneĭ cu familiile să moară de foame. D. inspector bătându-șĭ inferioriĭ a voit a acoperi pe șeful de stațiune din Galațĭ, care la plecarea acceluĭ personal la Vasluĭ, a refuzat a le da rapița suficientă și pentru întors, necesare la iluminatul felinarilor de la urma trenurilor și de la felinarele de mână a frânarilor cu care daŭ semnal de oprire, și din care cauză a provenit maĭ mult acest accident. D. șef de stațiune din Galațĭ când a cerut frânariĭ rapiță aŭ fost luațĭ în palme și dațĭ afară, forsațĭ a pleca la drum. La întoarcere, sărmaniĭ frânarĭ a cerut rapiță și în Tecucĭ, aci iarășĭ nu li s'a dat pe considerente că stațiunea Galațĭ este datoare a îngriji de aceasta și a le da material suficient de ars. Insă după cum m'am informat D-sa dă asemenea materiale de ars la inferioriĭ sĕĭ, care îl protejază și care l'a scos chiar din mâna justițieĭ pentru bătăile ce le face în modul cel maĭ barbar cu biețiĭ inferiorĭ și frânarĭ.

La acest accident maĭ face parte și amploiatul din Barboșĭ care a dat drumul trenuluĭ mixt din Șerbeștĭ când a vĕzut mașina că vine, crezînd că e trenul întreg. Nu sunt culpabilĭ frânariĭ, nu trebue bătuțĭ că sunt oamenĭ, și dacă nu li se dă cele necesare, să nu li se ceară serviciŭ prompt.

Rog tragețĭ la respundere pe D. Inspector de mișcare pentru greșita sa administrație și care ia 700 leĭ pe lună nu pe un frânar care ia 70 leĭ pe lună, și stă în crivăț de la Vasluĭ la Galațĭ, goĭ ca vaĭ de eĭ. D. Duca să se intereseze de soarta acestora care staŭ zi și noapte în frig, în ploaie și ninsoare, nu de ingineraşiĭ D. sale din școală, care în primiĭ anĭ îĭ face să conducă serviciĭ marĭ fără să le cunoască.

Sunt foarte sigur, D-nule Director, că D-voastră numaĭ puteți combate rĕul, căcĭ nu maĭ suntem sigurĭ de viață în drumul de fer, și care se datorește numaĭ releĭ administrațiunĭ a D-luĭ Duca.

Dacă D-voastră ațĭ cere să faceți parte la această anchetă, vețĭ descoperi multe acte compromițătoare și insuportabile atât în contra șefuluĭ din Galațĭ care este un satrap pe capul micilor funcționarĭ, cât și în contra șefuluĭ sĕŭ care este inspector de mișcare și care mult protejă pe șeful gâreĭ Galațĭ.

In speranța că vețĭ da publicitățiĭ cele ce vĕ scriŭ, la întoarcerea mea am căutat a vĕ pune la cunoștință cauzele principale ale acestuĭ accident, pentru care speranță vĕ mulțumesc anticipat.

Al D-voastră cu stimă

Gr. Georgescu.

INFORMAȚIUNI

Directorul nostru, D. Alex. V. Beldimanŭ, a plecat cu acceleratul de aseară la Iașĭ pentru câte-va zile.

—✻—

D. I. Nenițescu a demisionat din postul de profesor de pedagogie de la școala normală Carol I, ca să se presinte la alegerile de deputațĭ din județul Covurluĭ.

—✻—

In viitorul buget al ministeruluĭ de rezbel se vor prevedea două milioane pentru cumpărarea de corăbiĭ *garde-côtes*.

—✻—

D. Spiridon Cazotti, mare proprietar, a încetat din viață la Paris în urma unuĭ atac de apoplexie.

Răposatul lasă o avere de aproape opt-spre-zece milioane.

Condoleanțele noastre familieĭ.

—x—

La 20 Ianuarie 1892 se va ține licitație pentru iluminarea orașuluĭ Galațĭ cu lumină electrică.

Ministerul de interne a aprobat hotărîrea consiliuluĭ comunal din Galațĭ în această privință.

—✻—

Ierĭ s'a ținut la Ploeștĭ inaugurarea clubuluĭ socialist din acel oraș. Aŭ vorbit D-niĭ Constantin Mille, Radovicĭ, Anton Bacalbașa și Ionescu lucrător din Ploeștĭ.

—x—

D. inginer Lehliu a fost numit secretar general la ministerul domeniilor în locul D-luĭ Missail demisionat.

—✻—

Ierĭ s'a făcut la Iașĭ serbarea a două sute de anĭ de la moartea luĭ Costin. Serbarea a fost strălucită. Vom vorbi despre aceasta într'un viitor numĕr.

—✻—

Alaltă-seară, Sâmbătă, grupul radical din capitală s'a întrunit ca să se consulte în privința atitudineĭ ce trebue să o aibă în alegerĭ.

Grupul s'a pronunțat pentru unirea cu toate forțele din opoziție.

In privința condițiunilor de cooperare, a lăsat deplină latitudine D-luĭ Panu.

—✻—

D. Pake Protopopescu a fost primit ierĭ după amiazĭ la Palat.

—✻—

Candidațiĭ guvernamentalĭ aĭ colegiuluĭ I de Cameră din Bacău, sunt D-niĭ Ernest Sturdza, Ghica-Comăneșteanu și N. Donicĭ.

—✻—

La întrunirea care s'a ținut Sîmbătă seara la Clubul „Binele-public" D-nul Pake Protopopescu a declarat că va merge în viitoarele alegerĭ cu liberaliĭ.

—x—

Sesiunea a doua a Curțeĭ cu jurațĭ a început astă-zĭ. Curtea s'a compus remâind ca mâine să înceapă a judeca procesele din această sesiune.

—✻—

Aŭ apărut două ziare noĭ național-liberale: *Tribuna liberală* la Iașĭ și *In Constituție* la Rîmnicu-Sărat.

Le urăm viață lungă.

—✻—

De treĭ zile brutariĭ din Călărașĭ s'aŭ pus în grevă.

Primăria Capitaleĭ a trimes imediat maĭ multe vagoane cu pâinĭ de la manutanță.

—✻—

Se zice că prin noul buget al ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice se va înființa, pe lângă facultatea de medicină, o catedră nouă, despre boalele nervoase.

Catedra s'a creată anume pentru D. doctor Buicliu, specialist în această boală.

—✻—

Ziarul *Telegraful român* a încetat să apară.

Se vorbește de reapariția *Națiuneĭ* sub direcțiunea D-luĭ I. G. Bibicescu.

—x—

Anunțăm cu plăcere reapariținea ziaruluĭ *Opiniunea* din Craiova și'ĭ dorim traiŭ lung.

—✻—

Banca Românieĭ, va începe a plăti la 1 Ianuarie 1892, st. n. 35-lea cupon al acțiunilor sale.

La Bucureștĭ leĭ 7.50. La Paris francĭ 7.50 și la Londra 6 schilingĭ.

JEAN REIBRACH

CRIMA

I

— La tine? Nicĭ odată! zise ea.

Femeia zisese vorba asta scurt, și fără să pară că se maĭ ocupă de mine, se uita prin sala restaurantuluĭ zgomotoasă de lume.

Rĕmăseĭ cam nehotărît o clipă. A doua zi aveam să mĕ duc unde-va prea de dimineață și mĕ temeam că dacă m'aș duce la ea acasă n'o să mĕ pot duce unde trebuia; pe de altă parte însă mĕ coprinse o poftă grăzavă de fata asta frumoasă și tînĕră.

— Ițĭ e frică? 'ĭ ziseĭ zîmbind.

Ea zise *nu* cu un gest foarte iute, dar care se sfârși cu un fel de mutră, și pricepuĭ că ghicisem.

— Bine! merg la tine acasă! ziseĭ.

II

In camera eĭ trebuiĭ să mĕ desbrac maĭ întîĭ eŭ, pe când ea direteca de giaba prin casă. Simțeam că în inima eĭ era tot neliniștea d'intîĭ, o frică rĕŭ definită, pe care o păstrase în trăsură, pe scara neagră, o frică de fată publică care știe cât prețuește viața eĭ. Zîmbetul eĭ era nehotărît, nu ținea mult; și toată figura eĭ frumoasă de blondă, așa de luminoasă în veseliile restaurantuluĭ, se stinsese. Pe când se desbrăca îĭ citeam gîndurile, o vedeam cum îĭ venea să mĕ ia drept un om cum se cade și cum era convinsă, că azĭ când progresul a ajuns așa de departe tocmaĭ ucigașiĭ sunt bine îmbrăcațĭ. Zîmbiĭ; îmĭ venea pofta ca să mĕ joc cu frica asta pe care o simțiam în mișcările eĭ, în uitătura eĭ, îmĭ venea să'ĭ spun că sunt Englez, îmĭ venea să bag în fața asta groaza de Jak spintecătorul debarcat în Paris pentru Expoziție. Insă când o vĕzuĭ desbrăcată aproape goală, mi se schimbară gîndurile.

In pat, în lenea ce ne coprinse după cele dintîĭ obosealĭ, ea îmĭ mărturisi frica ce avusese; și pe când o ascultam, pe spate, fumând o țigaretă, îĭ veni fără veste pe buze o istorie întreagă, într'un val de vorbe, o istorie a uneĭ fete asasinate și care fusese găsită într'o cameră de otel, goală, care acuza de crimă pe un amant de ocazie. Imĭ spunea toate amănuntele acestea, citite în *Petit-Journal* care era aruncat pe masă; însă ea știa și alte istoriĭ; crima fusese făptuită în cartierul unde ședea ea, poțĭ zice chiar pe strada eĭ; și îmĭ spuse ce groază rĕzbise în toate casele mobilate, cum fugiseră femeile de pe trotuar, cum fug păsĕrile când simt că vine uliul. Pe ea însă o chinuia maĭ mult mobilul crimeĭ. Nu credea că mobilul fusese furtul, cu atât maĭ mult că nu putuse fi stabilit; se gândea mereŭ la o vorbă pe care o auzise: că sînt bărbațĭ carĭ omoară femeĭ numaĭ așa de porcărie.

— Ce crezĭ tu despre asta?

— Hîm!

Multă vreme vorbi ea de crima asta

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

ELY MONTCLÈRE

(54)

Buchetul Ucigaș

PARTEA II-a

Frumos Monstru

VII

Fiĭ blîndă și împăciuitoare, fata mea, aibĭ aerul că'țĭ place dragostea luĭ Filip; mîngîie pe Tereza; fă să li se făgăduiască că aŭ să fie căsătorițĭ.... la sfîrșitul anuluĭ....

Pănă atuncĭ se va sfîrși tot.

— Și eŭ nădăjduesc tot așa, zise Engleza. Insă tu nu trebue să adormĭ.

— Bine, eŭ mĕ gîndesc la un plan; însă ca să'l pot construi și peurmă ca să'l pot executa, îmĭ trebue să știŭ câte va lucrurĭ.

— Ce?

— Am vĕzut yahtul finuluĭ tĕŭ vitreg și al prietinuluĭ sĕŭ, iarna trecută în Alexandria, când aŭ stat acolo. Tu știĭ că mĕ dusesem acolo să fac un mic voiaj.

N'am putut să vizitez yahtul acela, însă tu poțĭ.

Trebue să 'mĭ spuĭ cu d'amănuntul vizita pe care aĭ s'o facĭ în curînd...

M'auzĭ?

— Auz că trebue să mĕ duc pretutindenĭ, să vĕd tot și să spun ce voiŭ vedea.

— Tocmaĭ! Eĭ bine fata mea, las imaginațieĭ tale grija ca să facĭ în curînd așa ca să ajungĭ la ceva cum se cade.

Peste opt zile trec iar prin Villeneuve-sur-Tarn.

Tot în locul acesta, tot la ceasul acesta, peste opt zile, vreĭ tu?

— Da. Insă aĭ putea să 'mĭ spuĭ ce plănueștĭ.

— Nimic; știĭ bine că mie nu'mĭ plac vorbele goale! zise Lagousse scurt.

Fiĭ liniștită, aĭ să știĭ, când va trebui ce trebue să facĭ.

Christina oftă:

— Ah! numaĭ de s'ar isprăvi toate iute!

Sînt ceasurĭ când sînt turbată din pricina nerăbdăriĭ.

Să trăesc astfel departe de tine, să nu putem să ne scrim și să vorbim liber...

Lagousse rînji:

— Oh! oh! fată, ce te-a apucat acum?

Te aĭ schimbat într'o clipă!

Engleza se sculase și, plecată pe complicele eĭ, îl mînca cu privirea eĭ plină de patimă.

— Vezĭ că te iubesc... Te iubesc cu o privire ciudată, în care e de toate, chiar și ură pentru tine care mĕ dominĭ. Insă nu pot să trăesc fără tine.... și..... sînt geloasă!

Ce facĭ tu decând trăeștĭ singur?....

Ah! dacă aĭ prefera pe alta în locul meŭ!

Fernand zîmbea, o lăsa să vorbească, ținea ochiĭ pe jumĕtate închișĭ.

Pitulit în iarba naltă, ca o șopîrlă la soare, se bucura că este iubit așa de excluziv, cu atîta patimă, de ființa asta.

— Pentru ce aș prefera pe alta în locul tĕŭ? nu eștĭ tu amanta ideală și perversă care 'mĭ trebue?

Fiĭ liniștită, puica mea; nicĭ odată nu aŭ să mĕ facă ochiĭ ceĭ maĭ frumoșĭ din lume să uit fulgerul care s'aprinde în fundul ochilor tĕĭ vițioșĭ; nicĭ odată sărutare de fecioară nu ve fi comparabilă cu sărutarea iritantă a buzelor tale; știĭ bine tu,...

Și cu un rîs cinic zise iar:

— N'aŭ să treacă nicĭ șase lunĭ și am să fiŭ prietinul bărbatuluĭ tĕŭ Cristino, până când îl voiŭ înlocui.

Acum, du'te! Mi se pare că zăresc pe șosea, colo.... că se mișcă o umbră.

Cristina se depărtă tot pe drumul pe care venise.

Dupe jumĕtate de ceas de umblet destul de grăbit, tînĕra femee, judecându'se aproape de castel, apucă pe alee.

Era pustie. Saint-Yves și Filip o părăsise de multă vreme.

Cristina mergea înainte, îngîndurată; un zgomot de pașĭ nu departe de dînsa o făcu să tresară.

Tereza Burgand, cam galbenă la față venea dupe un drum pieziș.

Era să se încrucișeze cu Christina.

— Iacă! de unde o fi viind vipera asta mititică? îșĭ zise Engleza cu ciudă.

Nu cumva m'o fi urmărit?

Nu știŭ pentru ce, însă aerul eĭ de ghiață nu'mĭ spune ceva bun; ea mĕ disprețuește, e sigur lucru...

Da încă eŭ! Ah! ce bucurie aș simți în ziua când aș putea-o zdrobi!

Până atuncĭ!.. Doamne! ce prost lucru e viața când trebue să te prefacĭ mereŭ!

Contesa de Montalais s'apropie cu zîmbetul pe buze de fată.

— Iți place și d-tale să te plimbĭ dimineața, cum vĕd, domnișoară Tereză?

— Nu mĕ plimb, doamnă, rĕspunse rece fata luĭ Burgand.

Viŭ de la familia Prat, și fiindcă e maĭ scurt prin parc, am trecut printr'o spărtură a ziduluĭ.

— Ah! aĭ face cu oameniĭ aceia? zise Cristina cu aparență liniștită.

— Sînt foarte săracĭ, doamnă, și 'ĭ ajut pe cât mĕ iartă puterile.

— Iți mulțămesc că mĕ ajuțĭ să fac o faptă bună, domnișoară Tereză,..

Cum voiŭ ajunge acasă am să trimet câte va parale acelor nenorocițĭ și mâine o să mĕ duc chiar eŭ la dînșiĭ. O să fie maĭ bine așa decât să mĕ plimb de giabe....

Engleza salută pe Tereza și 'șĭ vĕzu de drum înainte.

— Ce o fi însemnând asta? se gîndi Tereza.

Ce făcea ea cum sta aplecată pe șanț adineaorĭ; mi s'a părut că vorbea..... singură, negreșit, fiindcă am sosit eŭ la șanț nu era nimenĭ...

Ciudat lucru!

Seara, dupe prînz, când voiră să treacă din sofragerie în hall, Filip de Montalais se rugă de tatăl sĕŭ ca să 'l asculte un moment.

Saint-Yves făcu și el aceiașĭ cerere.

Cristina zise, foarte amabilă!

— Va să zică complotațĭ ceva ce nu trebue să știŭ eŭ?

(Va urma)

şi chiar eŭ începuĭ să mĕ gândesc. In sfîrşit tăcu, se'ntoarse cu spatele la mine şi'mĭ zise:

— Noapte bună! dragul meŭ!

— Somn dulce! îĭ rĕspunseĭ.

Stinse lampa, se lipi de fundul patuluĭ, cu o mişcare mlădioasă, care o puse cu faţa în jos, ghemuită, cu coatele pe şoldurĭ. Insă nu dormea. Se gândea mereŭ la crima aceea, cu ochiĭ deschişĭ, pierduţĭ în lumina slabă a candeleĭ. Simţiam cum îĭ tremura carnea. Şi mĕ miraĭ; frica asta care nu se maĭ sfîrşea, care sta aşa de vie în corpul acesta frumos mlădios, în penumbra asta, îmĭ băgă şi mie un fior, un fior ciudat, aproape voluptos.

III

Peste noapte mi se deschiseră ochiĭ. Lumina roşie a lămpiĭ acoperea patul, se pierdea prin colţurile înecate de umbră; şi în tăcerea acum desăvîrşită a Parisuluĭ împrejurul nostru, aveam, în minutul acela vag care urmează dupe deşteptările de noaptea, sensaţia că sunt prea departe. afară din lume. Şi nu ştiam ce să cred. Dormisem? Mi se părea că visasem numaĭ. Crierul nu mi se oprise nicĭ-o clipă; mĕ gândisem necontenit la crimă; cercetasem cu d'amĕnuntul cauzele crimeĭ, şi deşi nu'mĭ reveni raţionamentul cu toată seria deducţiunilor luĭ, îmĭ remânea siguranţa că găsisem explicaţia. Pricepusem; ştiusem; şi ceva maĭ mult, crima asta mi se păruse maĭ simplă dupe ce analiza mea aruncă o lumină peste întunericul ĕsta. Cum? Pentruce? Visul are lucidităţĭ d'acestea subite, în carĭ nu maĭ e nimic ascuns, nu maĭ e nimic invizibil. Era un fapt sigur, nediscutabil, un adevĕr absolut.

Mĕ uitaĭ la femee. In somn, se desvĕlise. Tot pieptul îĭ era afară, un piept foarte frumos, nu lăsat în jos, nu moale, gol până subsuorĭ unde se vedea nişte fire de aur subt braţe, semănând în albeaţa eĭ cu două porumbiţe adormite. — Gâtul înecat în umbră, avea conturur̆ nehotărîte, carĭ se simţiaŭ numaĭ dupe mişcarea prea dulce care le umfla, la fiecare mişcare. Simţiĭ în ceafă numaĭ de cât un fior; făcuĭ o sforţare, întorseĭ ochiĭ, şi ca să gonesc un gând ne formulat încă, latent în crierul meŭ, dăduĭ la o parte plapăma şi mĕ puseĭ să admir corpul acesta descoperit. Mĕ uitaĭ peste tot, însă privirea mi se întoarse iar la gât. Atuncĭ iar simţiĭ fiorul în ceafă, Gîndul d'adineaorĭ se formula, se făcea acum net. limpede, precis: gândul că puteam sugruma pe femeea asta. Şi, numaĭ de cât, gândul acesta se făcu ispită. Peurmă ispita asta crescu. Mĕ ridicaĭ în sus; mĕ gândiĭ: Ce era femeia asta? La ce sluja ea? Pentru ce trăia, ducênd ast-fel de viaţă mizerabilă? Viaţa eĭ compta, în armonia generală, maĭ mult de cât plăcerea ce aş simţi; şi dacă ea suferea, suferinţa acestuĭ cap mic gingaş echivala ca cu bucuria unuĭ crier de bărbat? Pricepuĭ că nu, că aveam dreptul s'o omor; şi simţiĭ, ştiuĭ că am s'o omor!

Imĭ zvîcniră tîmplele când mĕ gîndiĭ că corpul acesta mlădios şi graţios, aşa de alb şi aşa de trandafiriŭ, avea să palpite, să horcăiască, să se întindă, când o voiŭ strînge de gât. Simţiam beţia crimeĭ, voluptatea omoruluĭ. aveam sensaţia fiareĭ care 'şĭ sfîşie prada eĭ vie, sensaţia uliuluĭ care simte cum tremură porumbiţa; şi curiozitatea acesteĭ sensaţiĭ mi se părea că amorţise din copilărie încă, năbuşită de convenţiunile sociale, şi că acum în sfîrşit se deşteptase.

A nimici, era a fi Dumnezeŭ, cum am zice a crea! Avuĭ o mîndrie! şi, în aşteptarea acesteĭ nimicirĭ, în geneza acestuĭ omor, simţiam par'că o durere voluptuoasă.

A crea, a nimici! era îndoitul rol al orĭ căreĭ fiinţe, îndoitul instinct, îndoi'ul ţel, ţel trebuincios, fatal! Şi voluptatea, printr'o aceiaşĭ lege a natureĭ care împinge pe fiinţe la scopurile lor, era în omor întreagă, după cum întreagă era în amor. Din ce în ce maĭ mult, aceste două ideĭ se asociaŭ în mine, indisolubil. Toţĭ nerviĭ îmĭ tremuraŭ. Această îndoită voluptate mi se părea că seamănă cu electricitatea, divizibilă în pozitivă şi negativă şi reunirea amîndorora, într'un îndoit rut al cărnĭ cu creerul trebuia, ca scînteea electrică, să ajungă la un dublu spasm de care era să trosnească întreaga mea fiinţă să piară, să se nimicească, să ajungă Dumnezeŭ.

Mĕ plecaĭ pe femee. Visa, însă chiar în somn se vedea că 'ĭ e frică; tremura carnea pe dînsa. Puseĭ mâna pe ea; frica'ĭ crescu; se deşteptă, cu un ţipăt, cu groaza în ochĭ; însă când mĕ cunoscu se 'ngrozi şi maĭ tare: o strîngeam de gât cât puteam de tare. Tot corpul ĭ se zbuciumă; horcăi; maĭ sări în sus odată şi căzu moartă.

IV

Cum vĕzuĭ că nu maĭ mişcă, mĕ sculaĭ, mĕ îmbrăcaĭ, cu nepăsarea obişnuită. Pe urmă, gîndindu-mĕ că de dimineaţă trebue să mĕ duc unde-va, coborîĭ scara şi porniĭ pe bulevard.

Se lumina de ziuă.

Mergeam ca un om beat. Crieru'mĭ era foarte obosit, simţiam o durere grozavă.

Imĭ pierdusem şirul gîndurilor. Visasem? Omorîsem în adevĕr pe femeea aceea?

Nicĭ odată n'am ştiut.

Spartali

Congresul studenţilor socialiştĭ

La Bruxelles s'a ţinut un congres de studenţiĭ socialiştĭ.

Intre alte cestiunĭ, congresul acesta s'a pronunţat pentru abrogarea tuturor legilor contra organisaţiuneĭ internaţionale, a lucrătorilor, pentru unificarea legilor asupra personificaţiuneĭ civile a asociaţiunilor personale, pentru repaosul obligator o zi pe sĕptămînă, pentru organizarea raţională a munceĭ în închisorĭ pentru interzicerea lucruluĭ sub sol femeilor şi copiilor.

Statul va supraveghea de aproape aplicarea legilor făcute în favoarea lucrătorilor.

BULGARIA

SOFIA, 15 Decembrie. — Sobrania s'a închis azĭ dupe ce a terminat votarea bugeturilor; ultimul buget adoptat a fost acela al Rezbeluluĭ.

Inchiderea s'a făcut de prinţul cu acelaş ceremonial ca şi la deschidere. Prinţul a fost călduros aclamat la sosire şi la plecare. O mare mulţime se îngrămădea pe drumul cortegiuluĭ princiar.

Prinţul a zis în discursul sĕŭ că constată cu plăcere că activitatea fructuoasă a sesiuneĭ actuale justifică pe deplin odată maĭ mult încrederea ce pune poporul în reprezentanţiĭ sĕĭ. Legile şi creditele votate arată în mod clar că deputaţiĭ înţeleg şi apreciază bine adevĕratele interese şi trebuinţe ale Patrieĭ. Prinţul constată de asemenea cu o vie satisfacere că toate silinţile Camereĭ în această sesiune şi cu cea precedentă aŭ tins să asigure progresul ţĕriĭ şi ridicarea agriculture̋ şi a industrieĭ. După închidere Prinţul a trecut trupele în revistă.

SOFIA, 15 Decembre.—Ziarul *Bulgarie* publică rezultatul ancheteĭ în afacerea celor două memoriĭ remise representanţilor strĕinĭ din Sofia de D-na Karaveloff şi semnate de aceasta şi de alte dame carĭ cer intervenirea puterilor în favoarea deţinuţilor în afacerea Belceff. Câte-va din damele semnatare aŭ declarat că aŭ semnat numaĭ un singur memoriŭ şi aceasta după insistenţele D-neĭ Karaveloff; ele nu aŭ cunoştinţă de existenţa unuĭ al doilea memoriŭ. Ziarul adaogă că al doilea memoriŭ care conţine calomniĭ contra guvernuluĭ este opera exclusivă a D-neĭ Karaveloff; prin urmare în virtutea articoluluĭ 49 al coduluĭ penal Doamna Karaveloff va fi obiectul urmăririlor judiciare.

GRECIĬ ŞI BULGARIĬ

ATENA, 15 Decembre. — O nouă interpelare s'a produs la Cameră în privinţa introducereĭ limbeĭ bulgare în toate şcoalele din Bulgaria. Ministrul afacerilor strĕine a confirmat faptul că agentul Grecieĭ la Sofia a reînoit reprezentaţiile sale. S'a obţinut promisiunea guvernuluĭ bulgar că în viitoarea sesiune a Sobranieĭ va propune o reformă favorabilă grecilor. Dar o acţiune în această privinţă, a zis ministrul, se cuvine în primul rînd Patriarhuluĭ ecumenic; el îşĭ rezervă de a face pe lângă dânsul demersurile trebuinciose.

Fapte şi Intîmplărĭ

Potopul viitor.—Intr'un cerc distins vienez, celebrul Falb, depre care aŭ vorbit atât gazetele europene, a espus bazele fundamentale ale sistemuluĭ sĕŭ ştiinţific şi a conclus că, un deluviŭ universal va avea loc în anul 6100. Falb şi-a basat aserţiunile pe următoarele socotelĭ; E constatat că cantitatea de apă pe pământ trece prin schimbărĭ marĭ. S'a demonstrat că la fiecare 1200 de anĭ cantitatea de apă pe globul nostru este cea maĭ mică. Insă după această scădere apa începe a creşte din an în an ast-fel că după 2000 de anĭ oameniĭ trebue să'şĭ părăsească locuinţele de pe câmpurĭ şi să'şĭ facă altele pe dealurĭ şi pe munţĭ. In patru miĭ de anĭ pământul e peste tot acoperit de apă, care creşte mereŭ în volum. Ast-fel se esplică deluviul universal despre care vorbeşte biblia. Producţiunea apeĭ în atmosfera noastră sporeşte până ce tot pămîntul e muiat, şi atuncĭ se întâmplă transformaţia radicală. Pe urmă apa se împuţinează şi ese dasupra continentelor, carĭ încep să producă plante, animale, micĭ, marĭ şi însfârşit oamenĭ la întâmplare. Se poate ca omul viitor pe globul nostru să semene unuĭ alt animal, iar nu maimuţeĭ ca acum. După asta iar se umflă apa, iar pier toţĭ iar este transformaţia şi tot aşa maĭ departe.

Conservele Iulian Oprescu

CONSILIUL DE HIGIENA ŞI SALUBRITATE PUBLICA AL ORASULUI BUCURESCI

ŞEDINŢA DE LA 13 AUGUST 1891

Preşedinţa d-luĭ doctor Felix, medic-şef şi vice-preşedinte.

D. d-r. Felix. vice-preşedinte, aduce aminte că într'una din şedinţele trecute a rugat pe d-niĭ medicĭ comunalĭ ca să se ocupe de deosebite fabricĭ carĭ produc conserve alimentare.

D-sa a inspectat ierĭ fabrica de conserve a d-luĭ Iulian Oprescu şi a rĕmas foarte sotisfăcut de instalaţiunea de acolo, de curăţenia localuluĭ şi de manipulaţiunea corectă a fabricaţiuniĭ. Localul fabriceĭ ocupă un loc vast în strada Antim, calitatea legumelor şi cutiilor e excelentă. **Ceea-ce mi-a plăcut maĭ mult e modul cum d. Oprescu închide cutiile, în cât cositorul topit şi chiar orĭ-ce alt inconvenient la care era expus, este cu desĕvêrşire înlăturat.** Conţinutul cutiilor se sterilisează în maşinĭ cu abur fără apă. D. Iulian Oprescu nu face numaĭ conserve de zarzavat ci şi de peşte, aduce scrumbiĭ de Dunăre şi alţĭ peştĭ, şi-ĭ conservă în unt-de-lemn în cutiĭ închise ermetic, apoĭ maĭ are aparate speciale pentru afumatul peşteluĭ. Am găsit acolo 60 de lucrătorĭ toţĭ românĭ.

D. Vice-preşedinte supune aceasta consiliuluĭ. rugând pe d niĭ medicĭ comunalĭ carĭ aŭ asemenea fabrice în secţiunile d-lor. să le inspecteze şi să-ĭ comunice resultatul.

Se iea act!

(Monitorul Comunal din 25 August 1891

ULTIME INFORMAŢII

Tratările între guvern şi grupul junimist urmează.

Sâmbătă seara ruptoarea era complectă, căcĭ generalul Manu şi D. Ştirbey refuzaŭ de a face loc în cabinet la doĭ junimiştĭ,

Atuncĭ D-niĭ Sturdza-Scheeanu şi Tache Ionescu aŭ ameninţat că se retrag din minister.

Ierĭ şi azĭ lucurile par a se împăca.

Se zice chiar că tocmeala s'a făcut pe baza unuĭ compromis.

D. Lascar Catargiu primeşte unele puncte ale programuluĭ junimist, iar D. Carp recunoaşte de şef pe D. Catargiu.

Cabinetul se va remania prin intrarea D-lor Carp şi Menelas Ghermani la domeniĭ şi la finanţe,

Generalul Manu va fi preşedinte al comisiuneĭ interimare şi. în urmă, preşedinte al Adunăreĭ.

—✠—

La ministerul Domenielor s'a început concursul pentru catedra de comptabilitate de la şcoala comercială din Craiova.

Juriul este compus din D. Th. Ştefănenscu, doctor Istrate şi D. Perticari.

—✠—

Domniĭ Mureşeanu şi Fain, vor fi delegaţĭ de societatea funcţionarilor comercialĭ să ia parte la congresul funcţionarilor comercialĭ din Berlin.

—x—

Mâine, tribunalul comercial de Ilfov se va pronunţa în procesul între Primăria Capitaleĭ şi Societatea de construcţiĭ.

—✠—

Ce face D. Pache mare primar al Capitaleĭ, de nu ia nicĭ o mĕsură ca bulevardele (?) să fie iluminate seara?

Ierĭ şi alaltăierĭ lumina electrică a funcţionat numaĭ până la orele 9 seara.

De ce?

Pentru asta se cheltueşte o mulţime de banĭ?

—✠—

Consiliul de administraţie al bănceĭ Naţionale a decis să nu se înfiinţeze sucursala bănceĭ la Constanţa până ce nu se va construi podul peste Dunăre, când afacerile comerciale vor lua o întindere maĭ mare.

—✠—

Joĭ seara, 19 curent, va fi la teatru Dacia prima reprezentaţie dată de trupa armenească. Se va juca în limba armeană *Arsagiĭ*, regele Armenieĭ la anul 382, tragedie în 5 acte.

—✠—

Două trenurĭ de marfă s'aŭ ciocnit astă-zĭ lângă gara Ciocăneştĭ. Din această cazuă trenul de Verciorova a sosit cu întîrziere de maĭ bine de o oră.

—✠—

D. Teodor Ştefănescu va ţine Miercurĭ 18 curent, o conferinţă la cercul absolvenţilor şcoaleĭ comerciale şi va vorbi despre *organizarea şcoalelor comerciale.*

—✠—

Aflăm cu o deosebită satisfacţiune că tînărul Octav Erbiceanu, fiul D-luĭ G. Erbiceanu din Iaşĭ, a trecut cu succes strălucit ultimele examene la universitatea din München şi a susţinut cu acelaş succes teza sa de doctorat în filologie şi arhiologie. Subiectul tezeĭ a fost: „Istoria numismaticeĭ la coloniile greceştĭ din anticitate."

D. Octav Erbiceanu stă în streinătate de 7 anĭ, în care interval a vizitat şi studiat maĭ toate muzeele însemnate de Arheologie din Europa. D-sa se va întoarce în curînd în ţară.

—✠—

Ultimul numĕr (Nr. 9) al revisteĭ germane *Rumänische Wochenschrift* care se publică în Capitală sub direcţia D. D. *I. M. Zeiniger* conţine următorul sumar:

Disolvarea corpurilor legiuitoare. — Cum se falşifică istoria.— Panslavismul. — Politica comercială a Franţeĭ.—Lumina electrică.—Comerciu, Industrie şi Agricultură.—După natură (Schiţă).—Consolare pentru Schlemil. — Tache Ionescu (Biografie) —Prima ciocnire (Nuvela).— Perle din poesia germană. — Căsătoria din puntul de vedere bun şi rĕŭ.—Scrisoare deschisă. — Corespondenţa. — Partea humoristică.

Demisia primaruluĭ

D-niĭ Pake Protopopescu, primar şi toţĭ ceĭ l'alţĭ membri aĭ consiliuluĭ comunal al Capitaleĭ, afară de D-niĭ Zerlendi, Şoimescu, Marinescu, Orbescu, Brătescu şi-aŭ dat azĭ demisiunea.

EPITROPIA SPITALULUI BRANCOVENESC ŞI A SF. BISERICI DOMNIŢA BALAŞA

ANUNCIU

In corul bisericeĭ Domniţa Bălaşa fiind vacante două locurĭ de tenorĭ, se publică spre cunoştinţa celor carĭ ar dori să ocupe asemenea posturĭ, ca să'şĭ prezinte cererile la cancelaria Epitropieĭ, arătându'şĭ domiciliul şi producând în acelaş timp actele de studiile ce aŭ făcut.

In ceea ce priveşte examinarea voceĭ, candidaţiĭ vor fi înştiinţaţĭ la timp pentru a se prezenta.

Bucureştĭ 12 Decembre 1891.

No. 475.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

București-Iași, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1.20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Pașcanĭ 9,04 s., sosește în Iașĭ 11,20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3,26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

București-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ la 7,50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 noaptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bérlad 4 23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

București-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteștĭ 9,38 seara, din Costeștĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiașĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., sosește în Vêrciorova 4,02 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleștĭ 11,04 dim., din Piteștĭ 11,37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiașĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, sosește în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiașĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, sosește în Vêrciorova 1,00 noaptea.

București-Craiova, direct persoane — Pleacă din Bucureștĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleștĭ 5.24 seara, din Piteștĭ 5,50 seara, din Costeștĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 sosește la Craiova 10,05 s.

București-Piteștĭ, direct persoane.— Pleacă din Bucureștĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10,44 d.

București-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9,40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5,59 p. m., sosește Galațĭ 6,35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focșanĭ 7,48 seara, din Mărășeștĭ 8.30 seara, sosește Tecucĭ 9,45 seara.

București-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, sosește Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ 7,40 d., din Ploeștĭ 9,27 d., din Câmpina 10,26 d., din Sinaia 11,38 p. m., sosește Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8,50 d., din Ploeștĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., sosește Predeal 1,56 p. m.

București-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8.30 d., sosește Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiŭ 7,48 s.

București-Călărașĭ, Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,3 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI:

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 seara.

Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s și la 9,20 seara.

Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.

Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.

Din Craiova 1 p. m.

Din Piteștĭ 9,10 seara.

Din Călărașĭ 6,25 s.

Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.